

PETAK, 22.5.2020.

Dobar dan!

Da ponovimo:

Primjer 1: Riješi jednadžbu:

$$9x - 18 = 22 + 4x$$

Poznati članovi su 18 i 22, a nepoznati članovi su $-18x$ i $4x$. Jednadžbu želimo svesti na oblik $a \cdot x = b$, (npr. $3 \cdot x = 12$, $-2x = 5$,...)

Zato se treba poništiti broj -18 na lijevoj strani i $4x$ na desnoj strani. Dodat ćemo lijevoj i desnoj strani jednadžbe broj 18.

$$9x - \cancel{18} + \cancel{18} = 22 + 4x + 18$$

$9x = 22 + 4x + 18$ Na desnoj strani želimo poništiti $4x$ pa ćemo lijevoj i desnoj strani oduzeti $4x$.

$$9x - 4x = 22 + \cancel{4x} - \cancel{4x} + 18 \text{ Pogledajmo što smo dobili:}$$

$$9x - 4x = 22 + 18$$

Pogledajmo početnu jednadžbu i ovu zadnju jednadžbu, nakon preoblikovanja:

$$9x - 18 = 22 + 4x$$

$$9x - 4x = 22 + 18$$

Uočimo da se poznati član -18 na lijevoj strani „premjestio“ na desnu stranu i pritom promijenio svoj predznak.

Nepoznati član $4x$ na desnoj strani premješten je na lijevu stranu i pritom promijenio predznak.

Zato ćemo postupak rješavanja jednadžbu ubrzati:

$$9x - 18 = 22 + 4x$$

Stoga kažemo:

Na lijevu stranu stavljamo nepoznate članove, one koji se već nalaze na lijevoj strani samo prepisujemo, a one koje premještamo s desne strane jednadžbe na lijevu stranu – mijenjamo predznak.

Na desnu stranu stavljamo poznate članove, one koji se već nalaze na desnoj strani samo prepisujemo, a one koje premještamo s lijeve strane jednadžbe na desnu stranu – mijenjamo predznak. Dobivamo jednadžbu $9x - 4x = 22 + 18$

$$\frac{\cancel{5}x}{\cancel{5}} = \frac{30}{5}$$

x

$$X=6$$

$$\text{Provjera: } 9 \cdot 6 - 18 = 22 + 4 \cdot 6$$

$$54 - 18 = 22 + 10$$

$$32 = 32$$

Primjer 2: Riješi jednađbu:

$$-(2x + 8) + 4(-2x + 3) = 1 + (-5x + 3)$$

Najprije se „oslobađamo zagrada“. To radimo na 3 načina:

1. Ako je ispred zagrada samo znak +, prepisujemo članove unutar zgrade sa svojim predznacima, a zgrade obrišemo
2. Ako je ispred zagrada samo znak -, prepisujemo članove unutar zgrade sa suprotnim predznacima, a zgrade obrišemo
3. Ako se zagrada množi s nekim brojem, tada se svaki član u zagradi pomnoži s tim brojem (distributivnost!). $3(2x-5) = 3 \cdot (2x-5)$

Dakle,

$$-(2x + 8) + 4(-2x + 3) = 1 + (-5x + 3)$$

$$-2x - 8 + 4 \cdot (-2x) + 4 \cdot 3 = 1 - 5x + 3 \quad \text{sredimo}$$

$$\underline{-2x - 8 - 8x + 12} = \underline{1 - 5x + 3} \quad \text{podvucimo na jedan način } \underline{\text{poznate članove}}, \text{ a na drugi način } \underline{\text{nepoznate članove}},$$

razvrstajmo

$$\underline{-2x - 8x + 5x} = \underline{1 + 3 + 8 - 12}$$

$$-10x + 5x = 12 - 12$$

$$-5x = 0 / : (-5)$$

$$x = 0$$

VAŠ ZADATAK: na moj mail matematikasever@gmail.com pošaljite rješenja zadataka 1. i 2. (s postupcima), naravno.

Zadaću poslati do subote navečer (23.5.2020.)

Zadaci:

Riješi jednadžbe:

1. a) $-6x + 18 = 3x$
b) $-x + 13 = -2 + 4x$
c) $2x - 12 - 4x = -9 - 3x$
d) $16x + 111 - 39x - 5x = 45x + 36 - 58x$
e) $2y - 4 + 22y = 25y + 3$

2. a) $3 - (5 - x) = 14$
b) $2x + (3 - 4x) = 5x - 11$
c) $5(2x - 11) - 6 = 39$
d) $2(x + 5) = 8(x + 2)$
e) $3(-5x + 15) + 45 = -8(5x - 15)$
f) $2(2x - 3) - 1 = -9 - 3(-x + 4) + 10$
g) $8 - (-2x + 4) = -2(3x - 2) + (-x - 1)$

IND: riješite zadatke 1. i 2abcde

Rješenje prethodne zadaće:

1. a) $x = 0$ b) $y = -2$ c) $a = -19$ d) $b = 1$ e) $y = -27$ f) $s = \frac{7}{12}$ g) $c = \frac{-1}{3}$	2. a) $y = 6$ b) $x = -3$ c) $a = 1\frac{2}{5}$ d) $b = 12$ e) $c = 7\frac{1}{2}$ f) $d = 1\frac{3}{5}$ g) $x = -6$ h) $x = \frac{2}{3}$